

Ausztriához való viszonyunk rendezetlensége, mely úgy a külföldi tőkét riasztotta vissza magyarországi vállalkozásoktól, valamint az osztrák piacot kedvetlenítette el velünk szemben, úgy, hogy Ausztriával való forgalmunk nagy mértékben szenvedett e kölcsönös feszültség alatt. A másik legközvetlenebb oka a pangásnak pedig az utóbbi évek rossz termése volt.

Mert hiába minden iparfejlesztési akció, bármennyire is fessék a falra a merkantilis ördögöt, mégis csak agrár-ország vagyunk és maradunk.

Mezőgazdasági termésünk jó vagy rossz voltától függ gazdasági boldogulásunk avagy pusztulásunk mértéke s még ma is csak ott tartunk, hogy az ország szeme lázas érdeklődéssel csügg az esőt, vihart vagy szárazságot jósoló barométeren. A hőmérő higanyoszlopának emelkedése vagy esése reményeket ébreszt vagy csüggedést kelt, mert mindenki jól tudja, hogy az ország legközelebbi gazdasági helyzete a természettel van válthatatlanul egybeforrrva.

A sovány esztendő hosszú sorában most előreláthatólag változás áll be. A magyar föld bő áldást hozott, termésünk teljesen kielégítő. A magyar gazdaság felett tornyosult fellegek mintha oszladozni kezdenének, a jelen sötétségébe már-már bevilágít a pirkadó hajnal derengése.

Minden optimizmus nélkül is

teljesen meg lehetünk elégedve az aratás kimenetelével. Ha nem is várhatunk oly kitünő termést, mint a milyent bécsi hirharangok kürtölnék világgá tendenciózus célzattal, viszont termésünk hozadéka nagyobb lesz, mint a hivatalos termésbecslésben kimutatott eredmény. A földművelési miniszterium e termésbecslése azt a látszatot ébreszti, hogy szándékosan és tudva marad a tényleges állapot alul.

Ha az a célja a becsléseknek, hogy a közeli kampány várható készleteit csekélyebbeknek tüntesse fel az árak emelése céljából, úgy e célját el nem érheti.

Először is, mert a határidő piac nem ad semmit a hivatalos becslésekre, maga sokkal jobban lévén informálva, másodsor is, mivel nagyobb forgalom a határidőpiacra amugy is csak az új termés piacra kerülésekor kezd fejlődni, a mikor pedig már a tényleges kínálat szabja meg az árakat. A tudatosan helytelen termésbecslések tehát nem használhatók a mezőgazdák számára, mivel nem képesek befolyásolni a gabonakereskedelem mindig nyílt szeméit.

A termés várható mennyisége tehát alighanem a bécsi tuloptimisztikus és a hivatalos pesszimisztikus becslések között, a középuton keresendő.

Ez pedig a múlt évvel szemben 200 millió koronát meghaladó többletet jelent mezőgazdaságunk ja-

vára, alakuljanak is bármily kedvezőtlenül az árak.

Ez a kétszáz s néhány millió bevételi többlet mindenestre oly összeg, mely mindenfelé éreztetni fogja a maga jótékony hatásait. Először is úgy a belforgalom, valamint az export növekedését vonja maga után a nagy termés. Miként fogják vasutaink e fokozott szállítási szükségletet kielégíteni?

Gabonában kiviteli feleslegünk legalább is 12 millió méterhátsát fog kitenni, a mi 120,000 waggont jelent.

Még ha számításba is vesszük, hogy a nagy tömegek egy részét a hajózási vállalatok vízi uton szállítják el, mégis oly nagy mennyiségű szállítási eszközökre van szüksége vasutainknak, hogy a forgalom akadálytalan lebonyolítása óriási feladat elé állítja őket.

A magyar államvasut öt évvel ezelőtt a budapesti három waggonkölcsönző intézettől 3500 vasuti kocsi kölcsönzése alkalmával elővételi jogot szerzett e kocsikra, melylyel már eddig is élt.

Ezenkívül 3000—4000 új fedett kocsit készítettett a saját és a kezelése alatt álló helyi érdekű vasutak számára. Mindez azonban nem lesz elegendő a hirtelenül felnövekedett nagy forgalom igényeinek kielégítésére s így biztosra vehető, hogy a waggonkölcsönző társaságok teljes állományát vasutaink s az osztrák vasutak, melyek a Dél-Németországba és Svajczba irányított tran-

nizmus egyik nagy harcosa, végtelen nagy haszonnak tartaná, az emberiségre nézve, ha az asszonyok győznének, mert „meg szabadulna a férfi testi fáradalmaktól és lelki gyötrelmekről, hogy egyedül kell főnn tartani a családját, melyben oly gyakorta egy hű, követelő ostoba asszonynak lesz áldozatává.” Mások azért kívánják a köztevékenységre rászabadítani a „nőkben felhalmozódó testi lelki erőket, hogy a férfinemnek már is látható kimerültségén segítve legyen.” Ennyire talán nem vagyunk, de ez minden esetre igaz, hogy esztelenség parlagon hevertetni annyi szellemet, erőt és tevékeny ösztönt. A nők hatása műveltségünk minden ágában érezhető így is, mennyivel többet kasználhatunk a nemzetnek az emberiségnek, ha teljesen felszabadulnak.

Angliában Gladstone özvegye vezeti a „Nők szabadelvű szövetségét” s nagyon sok előkelő asszonyt és leányt meghódított már az eszméknek. Irországban is van főkegyesültük, mely a kisipar fellendítésén fáradozik, olcsó kölcsönökkel segíti, díjakkal épesgeti a nőket mesterségkitanulására, minő a szövés, fonás, kékfeketes, horgolás, himzés, szőnyeggyártás.

De ezzel sem elégszenek meg. A különféle női köröket s egyesületüket egy nagy szövetséggé akarják egyesíteni egész Angolországban s ezt összekötve az Egyesült Államokban egy ideig működött, de mostanában elaludni készülő eféle szervezettel, az angol nők hatalmát

egyszerre két világrészben tennék érezhetővé.

L'Internationale des femmes! (Nők nemzetközi szövetsége!) kiáltott föl a multkor Loubet, mikor ez óriás koncepció hírére vette — nem bizom többé a feleségemben.

Az angol női szövetség erősen agítál az „Internationale” eszméje mellett Amerikában, ezek meg állandóan leveleznek a francia nőkkel, különösen az átalakulóban levő „Unio universella des femmes” agitáló tagjaival. Ez az Unio a francia női körök egyesítésére vállalkozott, a mi egyelőre nem sikerült neki, ha csak majd most, az „Internationale” jelisével nem boldogul.

A „Ligue pour le droit des femmes” ez idő szerint a legtevékenyebb nőemancipáló egyesület. Ez adja ki „Fronde” című női lapot, melyet Pognon Mária asszony szerkeszt s összes munkástársai nők. Szedő személyzete is nagyrészt nőkből áll. Ez a legolvasottabb női lap, naponta egyszer néha többször is megjelenik.

Gombamódra szaporodnak, teremnek s mulnak ki, a növeendő lapocskák egy idő óta Franciaország fővárosában. De van azért egy pár jelentékeny is. A „Feminisme chrétien,” Maugeret kisa-szony szemléje, Le Bonheur Foyer a (a tűzhely boldogsága), melyet dr. Gaborian Heléna asszony szerkeszt, a Le Journal des Femmes, amelyet nők szerkesztenek és irnak, de olvasmányuk nem éppen való

különösen képzelgő, beteges asszonyoknak nem ajánlatos.

A „Revue des femmes russes et francaises” (orosz és francia nők szemléje) már inkább a nőfelszabadítás organuma, mint az előbb említett „Journal.” Nem törődik orvosi és egészségügyi dolgokkal, se prostitúcióval hanem harcra a nők iskoláztatásáért. Érdekes lap még a legutóbb megindult „Théâtre féministe,” melyet az ősmert író és emancipatrix, Chélida Mária asszony alapított. Ez a színházat bírálja ezen új női szempontokból.

Sajátságos alak a küzdő francia nők táborában Roier Clémence, filozofiai író, a ki nem tart egyik árnyalattal se, hanem világtörténelmi s bölcsészeti magaslattól tárgyalja a kérdést. Ő már nem általános egyenlőségről álmodozik, mint Paul asszony, nem is csupán nyugodt átalakulásról. Mint Deraismes Mária, hanem az őskori matriarchatus (a hol a nő volt a családfő) visszaállításáról.

Különös, hogy ez az egész feminista mozgalom jóformán csak Párisra szorítkozik. Az országban mindössze négy helyen; Lionban, Rouenben, Bloisban és Grenoblenben birt meg alakulni egy-egy testület, ezek is erőtlének. Annnyiféle véleménykülömbőség darabolja szét, osztja pártokra ezt a női mozgalmat Párisban is, hogy szinte nem is remélheti, hogy az „Unio universelle des Femmes,” valaha egy kalap, vagy egy főköző alá tndja őket hozni. Ezért nem boldogulnak aztán vidéken a feminizmussal.

zítőforgalmat közvetítik, kénytelenek lesznek igénybe venni. Szakértők becslése szerint ez az állomány a két osztrák, a három budapesti és a belga „Auxilaire“ waggonkölcsonzó társulatoknál összesen 5000 kocsi-ra rug.

A nagy gabonatermés jótékony hatása tehát első sorban a szállítási vállalatok üzembevételeiben fog mutatkozni.

A magánvasutak, valamint a hajózási társaságok bevételei nagy mértékben szaporodni fognak s ugyanez mondható a waggonkölcsonzó társaságra nézve is.

A szállítási vállalatok nagyobb közsénszükséglete a közsénbányák helyzetét javítja meg.

Ez okból folyólag a befektetési értékek s a részvények nagyobb mértékben fognak gazdát cserélni, az értékek forgalma élénkülni fog s az eddigi lethargiát ismét pezsgő élet váltja fel.

Általában pedig mozgásnak indul a most nyugvó, léha tétlenségben tespedő hatalmas gazdasági szervezet, melynek mindegyik része oly nagy kihatással van a többire. A takarékbetétekbe félnéken meghuzódó nagy tőkék lassan-lassan előbujnak, hogy megtermékenyítsék a talajt új vállalkozások számára, egy szebb jövő reményében.

Ez a jó termés hát a hajnal hasadását jelenti nekünk.

Kossuth-ünnep Debreczenben.

A világitási albizottság ülése.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, augusztus 27.

A debreczeni Kossuth-ünnep intéző bizottsága által kiküldött világitási albizottság tegnap délután ülésezett Körner Adolf tanácsnok elnöklétével a városháza nagytermében.

Az értekezletről, mely az ünnep előesti kivilágítás és lampionos szerenád részleteit dolgozta ki, tudósítónk a következőkben számol be:

Körner Adolf tanácsnokon kívül megjelentek az ülésen: Podolszky Béla, Horkay Lajos, Nagy Sándor, dr. Konez Ákos, K. Tóth Ernő, Gyöngyössy Viktor, Magoss György dr., Dávidházy János, Sipos Béla, Szathmáry Zoltán, Szentmiklósi József és mások.

Az elnöklő Körner Adolf tanácsnok terjesztette elő az ülés egyetlen tárgyát, melyet részleteiben hosszasan megbeszélte a bizottság — elhatározván, hogy a város határaiban négy helyen: a Basahalm, Nagy Sándor halmán, a mikepécsi országút mellett és a pallagi dombon az ünnep előtti estén örömtűzet gyujtat. — Ezenkívül örömtűzet lesznek a Hortobágyon: az Erzsébet- és Tatárhalmon a mezőőrök ellenőrzésével.

A város belterületének kivilágítá-

sára Konez Ákos által fogalmazott lelkes fölhívásban kéri meg a bizottság Debreczen hazafias polgárságát. Impozánsan lesznek diszitve és kivilágítva a középületek: a megyeháza, városháza, színház. Az utóbbinak pompás diszítését és kivilágítását rendezését a városi színház jeles diszletfestője, Gyöngyössy Viktor, műszaki felügyelő vállalta magára.

A kivilágítás 16-án kedden este héttől-nyolcig. Az utcákon gázkandallviberek lesznek fölállítva s a város czimere transparentekkel 1802—1902 fölirattal. A szerenád hét órakor indul a főiskola elől ki a vasuti indóházig s onnan vissza a Varga-, Batthiányi- és Kossuth-utcákon keresztül a városi székházig. A lampionos körmenetben való részvételre a helyi lapok útján kéri föl a bizottság a polgártársakat, az egyesületeket és a dalköröket. A menet az öreg honvédek küldöttsége nyitja meg s utánuk következnek a dalegyletek és társulatok zászlóik alatt. A körmenet rendezésére külön bizottság küldetett ki a következő tagokkal: Boczán Elemér, ifj. Mórincz Pál, Szathmáry Zoltán, Than Gyula, Szentmiklósi József, Székely Imre, Tóth Kálmán, Kozma László, dr. K. Szalay Béla, Mácsai Sándor, Horkai Lajos, Szabó József, Nagy Sándor, Sesztina Jenő, Somossy László, Biczó Gyula, Zoltai Lajos, Gazda Dezső, Görömbey Péter, Vetéssi Béla, Hauer Bertalan, Kovács Kálmán, Pavlicsa János és Csurka István.

A kivilágítási, illetve diszítési ácmunkák elvégzését Biczó Gyula vállalta magára díjmentesen, mindössze a munkabér megtérítését kötvé ki. Az örömtűztekhez szükséges vegyszerek szállítására és a kivilágításnál szükségelt technikai segédkezésre a bizottság Leidenfrost Ármín pirotechnikust kéri meg. A hatóságokhoz szóló meghívásokat a napokban küldi szét a bizottság.

Az értekezlet négy óra után ért véget.

Az Alduna vidékén.

Levél a szerkesztőhöz.

Herkules fürdő, augusztus hó.
Tisztelt Szerkesztőség!

Midőn Debreczenben az óriási nagy meleg után zugó záporos eső lett, azonnal elindultunk az alduna vidékére, azon öntudatlanul levén, hogy innen is az esőzés számúzi a forró időjárást. Ugy is lett. Utunk Szajol, Csaba, Szeged, Temesváron át Jaszénova-Aczinaig terjedvén egy zónával, mindenütt, kiváltképpen Szegeden, Oraviczán és Aninán szakadatlan záporral találkoztunk. Anináról aznap Buziásra utazván, ott már kiderült és másnap az Aldunán folytattuk utunkat Orsovaig hajón, onnan csónakon át-eveztünk Adakaléba, visszajövet megtekintettük a koronakápolnát és megpihentünk éjjelre Orsován.

Két és fél nap ily nagy utat tenni nem kis feladat. Azonban a sok látni valók elfelejtették még a fáradságra való gondolatot is velünk. De hogy valánk elfáradva, sőt Baziáson a dunapartú egyik kikötő helyén szeretnünk volna új-

ságot olvasni, de biz ott magyar lapot aranyért se lehet kapni, a német ujsághoz pedig nem vala guszatusunk. Így másnap — jól kipihenven éjjel magunkat — folytattuk az áldott szöke Dunán, a kazánszoros remek vidékén át utunkat Orsova felé. A hajón olesó ár mellett igen pompásan ebédelünk és egy nőből s egy férfiból álló cigánybanda zenéje mellett szörpölgettük a verseczi veresét.

Orsováról — mint jelzém — átesónakáztunk (gyönyörű napfényes idő volt egész nap) Ade-Kaláhba. Színről-színre megsejlemléltük azt. Nem sok látni való van ugyan rajta, de a mi kevés van, az érdekes. Egy csapat szegedi fiukból álló katona őrséggel találkoztunk legelőbb s kérdeztük tőlük, mit csinálnak itt? Hát uram, szörnyen unjuk a heverést, mert egyéb dolgunk nincs — mondták. Azután kalauzunk átvezetett a szigeten egész edáig, hol három ország: Magyar-, Oláh- és Szerbország egyesülve lát-szanak, onnan visszatérve, miután a temérdek gyümölcsfélét megkóstoltuk, egy-egy csésze török kávé elfogyasztása után a korona kápolnánál kikötöttünk s onnan gyalog lakásunkra mentünk.

Ada-Kaláh legnevezetességéhez tartozik, hogy ott 215 török lakik, kik semmiféle adót, közterhet — mint ők mondják — nem fizetnek. Még a mecsetjüket is a török szultán saját pénzén javíttatja. Ilyen kellene ám sok a magyarnak, mondaná rá a debreczeni czivis. De azért ne kívánozz ott lakni drága jó polgártársam. Hadd lakjék ám ezen Senki szigetén a kinek tetszik. Jobb nekünk a poros Debreczenben, habár már községi adót is muszály fizetnünk.

Elég az hozzá, hogy vasárnap kocsin a gyönyörű regényes Cserna völgy menten, a remek világhírű Herkules fürdőbe érkezünk, melynek ez idén 5—6000 látogatója volt s mely annyira meglepett bennünket, hogy akarunk ellenére öt napig itten maradtunk, nem kellett-vén ez idő alatt gyógy-zene stb. curadíjt fizetni, aztán meg a király születési aug. 18-át óhajtottuk itt bevárni. És valójában nem bántuk meg egy máknýt sem. Mert oly nagyszerű estét, mint ez ünnepélyes est volt, a mesében sem lehet találni.

A valóban remek, nagyszerű kincstári épületekkel megrakott gyönyörű fürdő helyiség aug. 17-én este pompás nyári időben teljesen ki lett világitva ezer meg ezer méceskékkel. A Szapáry-fürdőn „Éljen a király“, másutt a magyar korona, két helyen a hegy magaslatokon a messzelátó filagóriák stb. Fényes tűzijáték. Katona zene. Körmenet. Később a király himnusz és Rákóczi-mars stb. műve, de mind oly nagyszerűek valának, hogy az embert egész elragadták. Az öröm mellett azonban mély fájdalom töltötte el keblünket, mivel vajmi kevés igazi magyar embert láthattunk itt, kik velünk ez ünnepélyes alkalommal az igazi örömben sokszor hoztak volna, mivel a fürdői ezret meghaladó vendégek legnagyobb részét oláhok, szerbek, törökök stb. képezik.

E gyönyörű hely valójában igen megérdemlená, ha az igazi tösgyökeres magyárság jobban gyakorolná. Ez a hely úgy is a magyar államé, mely nem kimélt semmi költséget, hogy azt világhírűvé emelje. Vizvezetékek, villanyvilágítás, pompás és olesó lakhelyiségek, gyönyörű sétányok stb. vannak itt az egetverő sziklás hegyek közt s jó levegő... Csak az van itt kevés — közönség — a mi magyar!

Üdvözlétül
Vadon Sándor.

Kecskeméthy és a gólya.

A mire nincs paragrafus.

Saját tudósítónktól.

Budapest, augusztus 27.

Az a szegény, árva gólya, a melyet szombaton a Kecskeméti-utcában elfogtak, nem is sejtí, hogy az ő ártatlan kirándulása mekkora izgalmat okozott. Eltekintve attól, hogy a prude ujságolvasó hölgyek már a puszta czimén, *Gólya a Kecskeméti-utcában* is megbotránkoztak, egy hirhede és közveszélyes szójátszó uriember ötlete következtében a rendőrségi központban is meglehetősen fölfordulást okozott. Az illető uriember éppen a Kecskeméti-utcában sétált, a mikor a gólyát bekisérték és egyszerre csak egy ötlet villant meg agyában, a melyet a tett követett. Egy közeli telefonálmáshoz sietett és a rendőrségi központot hívta föl. Amikor az ügyeletes tisztviselő jelentkezett, a szójátékos ur ezt telefonálta meg:

— Szenzációs letartóztatás! A 467-es számú rendőr éppen most tartóztatta le *Kecskeméthyt a Gólya* utcában.

Feleletet márnem kapott, de azt jól hallotta, amint az ügyeletes tisztviselő lecsapta a kagylót és hogy a központban nagy nyüzsgés támadt. Szaggatott hangfoszlányok ütődtek a dobhártyájához. Elfogták . . . megcsipték . . . *Kecskeméthy*, . . . *Gólya* utca . . .

A szójátszó ur erre elégedetten mosolygott a bajusza alatt és miután így szólt magában:

— Rendben van! — a távozás hímes mezejére lépett.

Hogy ezután mi következett, azt nem nehéz elképzelni. A központ részletekért ostromolta a IV. kerületi kapitányságot az elfogatásról és ekkor vége szakadt a néhány perezig dülő öröm-mármornak, mert a IV. kerületi kapitányság szomorodott szívvvel tudatta, hogy a dolog igaz ugyan, csak a *szórendben van neki tévedés*. Mert nem *Kecskeméthy* fogták el a *Gólya*-utcában, hanem egy gólyát a *Kecskeméti* utcában.

Mindennek az oka pedig az a szójátszó ur, a kinek az a szerencséseje, hogy a *hamis* szójátékokra nem szabott paragrafust néhai jó Csemegi Károly.

UJDONSÁGOK.

A debreczeni kamara ünnepe.

A székházavató ünnep vendégei.

Debreczen kereskedelmi és iparkamarája nagyszabású ünnepekre készül. Szeptember 14-én avatja föl új palotáját s ez alkalommal vendégül látja a magyar kereskedelmi és ipari világ legjelesebbjeit s magát a kereskedelemügyi kormány fejét *Láng* Lajost.

A három napra tervezett ünnepek sikerét biztosítva látjuk abban a mindenre kiterjedő gondos előrelátásban, melylyel a rendezőség — élén *Szabó* Kálmánnal, a kamara érdemes elnökével, a nagy napok előkészítésén buzgólkodik. Az országos kamarai gyűlésre, melyet szeptember 14-én tartanak máris számos jelentkezés történt.

Igy eddigelé bejelentették jelenléteket:

budapesti kamara: *Lánczy* Leó elnök, *Fritz* Péter titkár;

aradi kamara: *Kristyossy* János, dr. *Marshall* J., *Institoris* Kálmán;

fiúmei kamara: *Smogunia* A. F. titkár;

győri kamara: *Schlichter* Lajos alelnök, *Szenerői* Mór titkár, *Meller* Ignác beltág;

kassai kamara: *Deil* Jenő titkár; kolozsvári kamara: *Gámán* Zsigmond titkár;

miskolci kamara: *Radványi* István elnök, *Szentpály* István dr. titkár;

nagyvárad kamara: *Huralla* Gyula elnök, *Sarkadi* Lajos dr. titkár;

szegedi kamara: *Szarvady* Lajos elnök, *Kulinyi* Zsigmond titkár;

temesvári kamara: *Vest* Ede elnök, *Mága* János titkár;

pécsi kamara: *Kindl* József alelnök, *Hoffmann* Lajos alelnök, dr. *Záráy* Károly titkár;

Ezzel azonban korantsincs kimerítve a teljes névsor, mely napról-napra gyarapodik. Az ünnepeknek hölgy vendégei is lesznek, mert a kamarai képviselők közül többen családjukkal együtt érkeznek, fölhasználván az ünnepnapokat arra, hogy a történelmi hírességű kalvinista *Rómával* maguk és szeretteik megismerkedhessenek. A vendégek fogadtatása és elszállásolása ügyében külön albizottság munkálkodik jeles szállodásunk *Hauer* Bertalan kamarai tanácsos elnökletével.

A kamarai Székházavató ünnepek programját már ismertettük. Nagyjában ugy is marad, mindössze a miniszter lejövetele változtat rajta annyiban, hogy bizonyos udvariassági tényekkel kibővíti. Így *Láng* miniszter fogadtatása s a küldöttségek tisztelgése utólag szintén programba vétetett.

* **A Győrffy—Szerényi-ügy.** Az *Engel* féle fonógép-ügyből kifolyólag elmérgesedett *Győrffy—Szerényi-ügy* újabb nyilatkozatra adott okot. A mai fővárosi lapok közlik *Benedek* Elek, a „Magyarország” volt szerkesztője tollából a következőket:

Győrffy Gyula képviselő az „Alkotmány”-ban rólam megjelent czikkkel kapcsolatban hozza az én nevemet s ezt azzal magyarázza, hogy a Magyarországnál élvezett 500 frt havi fizetéstől elestem. *Győrffy* Gyula saját védelmére politikai multját állítja előtérbe. Ezt én nem cselekszem az én írói multammal, hanem arról beszélek, a miről beszélni kell. Kijelentem tehát, hogy az Alkotmány-nak sem szerkesztőjét, sem munkatársait személyesen ismerni nincs szerencsém, velök sem a fonógépek dolgában, sem semmi más dologban, soha sem írásban, sem szóval, sem valaki másnak közvetítésével nem érintkeztem. Az 500 frtos havi fizetés egyike *Győrffy* Gyula, előttem már nem szokatlan, az avatlatlan közönség félrevezetésére szánt nagyotmondásainak. A Magyarországnál mindössze 200 azaz kétszáz forint, vagyis mai értékben négyszáz korona havi fizetésem volt s ez az összeg is, a mint azt már az Otthon bírósága előtt megdönthetetlen

adatokkal bebizonyítottam, a valóságban egy nagy semmivé zsugorodott össze. Ugyancsak az Otthon előtt kijelentettem, hogy az engem mint szerkesztőt jogosan megillető 2400 frt évi végkielégítést *Győrffy* Gyulától nem követelem, tőle pénzt el nem fogadok, ám ha önként megfizeti, átengedem azt a hírlapírók nyugdíjintézetének. E kijelentésemet most azzal toldom meg, hogy a *Győrffy* szerint 6000 (hatezer) forint évi fizetést, illetőleg végkielégítést is a hírlapírók nyugdíjintézetére ruházom át. Kisbaczon, 1902. augusztus 27. *Benedek* Elek.

* **Egyházi gyűlések.** A debreczeni ev. ref. egyházi iskolaszék ma délután 4 órakor az egyházi tanácssteremben ülészik. Ugyancsak ülést tart az ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága is holnap délután 5 órakor.

* **Debreczeniek Pozsonyban.** Debreczenből számosan rándulnak fel a pozsonyi mezőgazdasági kiállításra. A tegnap említettek kivül még a következők vesznek részt a kirándulásban: *Király* Gyula tanácsnok a város, *Rickl* Antal elnök a gazdasági egyesület, *Hutflész* Kázmér pedig a lótenyésztési bizottság képviselője. Valószínű, hogy ha a még néhányan jelentkeznek a részvételre a debreczeniek *Pozsonyig* külön vasuti kocsit kapnak.

* **Kinevezés.** A debreczeni királyi törvényszék egyik érdemes tisztviselőjét érte most a felsőbb kitüntetés. Ugyanis mint a hivatalos lapban olvassuk, az igazságügyi miniszter *Balzám* Bélát a debreczeni királyi törvényszék irnokát a felső-vissói járásbíróshoz segédtelekkönyvezetendő nevezte ki.

* **Végh Gyula tanulmányútja.** Megemlékeztünk már lapunkban arról, hogy *Végh* Gyula Debreczen kiváló tb. rendőrfőkapitánya tanulmányútra indult. Mint most az aradi lapokban olvassuk *Végh* Gyula tanulmányútján Arad városát is meglátogatta, hol *Sarlot* Domokos rendőrfőkapitány kalauzolása mellett megtekintette a bűnügyi-osztályt és a bejelentő hivatalt. *Végh* Gyula Aradról Temesvárra utazott tanulmányútja folytatása végett.

* **Ujságírók gyűlése.** A „Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének” helyi fiókjá ma délután gyűlést tart *Koncz* Ákos elnöklete alatt a városi közlevéltár hivatalos helyiségében. A gyűlésen több fontos tárgy felett határoz a választmány.

* **A közigazgatási tanfolyam tápintézete.** A közigazgatási tanfolyam hallgatói részére már két éven át megfelelő tápintézet rendezett be *Veszprém* Zoltán vármegyei főjegyző s a közigazgatási tanfolyam igazgatója kedvezményezésére. E tápintézet a Kovács-kaszárnyában volt elhelyezve, mely helyiséget a város ingyen adott át a tápintézet céljaira. — *Veszprém* Zoltán főjegyző jövőre is fenn akarja tartani a tápintézetet s kérvényt adott be a tanácshoz, hogy a csapó-utcai Kovács-kaszárnya épületében továbbra is adja át az eddig használt helyiséget a tápintézet céljaira. — Hisszük, hogy a városi tanács készségesen teljesíti a kérelmet s mint a multban tette, most is hozzájárul a helyiség átadásával a cél elősegítéséhez.

* **Köszönet a városnak.** A deési árvizkárosultak részére Debreczen város

törvényhatósága 20 korona segélyt küldött. Szolnok-Doboka vármegye alispáni hivatala tegnap küldött átiratában melegen köszöni meg a város részvétét a szerencsétlen árvizkárosultak nevében. Hasonló köszönőirat érkezett különben Hajdúvármegye alispáni hivatalához is a küldött segélyért.

* Debreczeniek a székely kongresszuson. Ma délelőtt tartják meg a székely kongresszust *Tusnád fürdőn*. A megindított akció a székelyek nyomorán és rossz helyzetén akar segíteni. *Debreczenből* a „Csokonai-Kör” képviselőtében *Dobiacki Sándor* városunk III-ik kerületének szeretett képviselője és dr. *Benedek János* orsz. képviselő vesznek részt a kongresszuson, melynek ülését *Kemény Kálmán* báró v. b. t. t. volt székelyföldi főispán, székely nagybirtokos fogja megnyitni. A rendezőség figyelemből ajánlotta fel e tisztet a székelyföld e kiváló főúranak. Az összülést *Desewffy Aurél* gr. v. b. t. t. beszéde fogja bezárni. A megnyitó beszéd után dr. *Szádeczky Lajos* a székely történeti intézményekről fog felolvasni. Ez lesz az egyedüli felolvasás az összülésen. Ennek végeztével az öt szakosztály az *EMKE*, az *OMGE*, a Székely-Egylet, a marosvásárhelyi székely iparkamara s a Székely Társaság kebeléből alakult. Ezek amint befejezik gyűléseiket, megállapodásaiknak végeredménye az összülés asztalára kerül. A kongresszus körülbelül két nap alatt bevégezi munkáját.

* Előljárási ülés. Az ipartestület előljárási szokásos havi ülését *Tóth Kálmán* elnöklété alatt ma délután tartja meg az ipartestület tanácsstermében. Az előljárási ülésen több — az ipartestület beléletét érintő tárgy felett — hozhatározatot. Az ülés délután 5 órakor veszi kezdetét s arra az előljárási tagjai ezuton is meghívotnak.

* Kirabolt lakatosság. *Modra Béla* lakatosság munkakeresés végett jött *Debreczenbe*. Este érkezvén, az éjjelt ébren töltötte és reggel 3 órakor a *Széchenyi-utca* végén sétálgatott. Ott aztán egy ember megtámadta és 50 koronát elrabolt tőle. Előadása szerint a rabló egy rendőr volt, kinek személyleírását *Modra* meg is adta a rendőrségnek. *Mile Pál* rendőrfogalmazó, a ki ez ügyben a vizsgálatot vezeti, már kihallgatta a gyanúsított rendőrt, de az tagadja a rablást, bár sok gyanus körülmény elene szól. A vizsgálat erőlyesen folyik.

* Iparosok országos kongresszusa. A *Nagyváradon* rendezendő országos ipartestületi ülés előkészítő bizottsága vasárnap délelőtt ülésezett *Budapest* az Országos Ipartestület helyiségében *Thék Endre* elnöklété alatt. Az ülésen *Debreczenből* *Tóth Kálmán* az ipartestület kiváló elnöke és *Szávay Gyula* az iparkamara jeles titkára voltak jelen. Az ülésen megállapították a kongresszus napirendjét. A napirenden *debreczeniek* nevével is találkozunk. Így a napirend, 3 pontja: emlékbeszéd *Ráth Károlyról* az ipartestület elhunyt, nagyérdemű elnökéről, tartja *Szávay Gyula* a debreczeni kamara titkára. A 4. pont pedig a betegsegélyezési ügy reformja, melynek előadójaként *Tóth Kálmán* ipartestületi elnök szerepel.

* Gyász eset. Egy debreczeni tekintélyes családot sulytott most ismét a sors csapása. *Sesztina Lajos* vaskereskedő, ki nemrégiben siratta el egyik unokáját a 14 éves *Rickl* leányt, ismét egyik unokáját siratja. Dr. *Münnich Aurél* orsz. képviselő leánykája halt meg *Budapest*en. A mélyen sulytott család, a ki iránt *Debreczenben* igen nagy a részvét a tegnapi gyorsvonattal utazott fel a temetésre.

* Egy leégett községért. *Felső-Balászfalva besztercze-naszódmegyei* község lakosai sulyos kárt vallottak. A tűz elhamvasztotta a község nagyobb részét s kenyér nélkül hagyta a szegény lakosságot. A vármegye alispánja *Besztercze-Naszódmegye* nevében átirat *Debreczen* város tanácsához, hogy a szerencsétlenül járt s ugy szükségbe esett lakosságot szives adományával segítse. A városi tanács közelebb fog ez átirattal foglalkozni s bizonyára fog utat módot találni, hogy a szegény, sors által sujtott lakosságot némi segélyben részesítse.

* Megnőtt a büntetés-díj elől. *Weisz Ede* *debreczeni* lakos nagyon kevésre becsülhette a rendőrségi szabályrendeletet, mert két ízben is összeütközésbe került vele. A bünygyi-osztály vezetője el is ítélte mindkét esetben 10—10 korona pénzbírságra. *Weisz Ede* azonban sajnálta a tíz forintot kiadni a zsebéből s inkább megszökött *Debreczenből*. A bünygyi-osztály kerestette egyideig a merész férfit, de miután híret sem hozta a szellő, elrednelte országos körözését. A *Rendőri Közlöny* tegnapi száma hozza *Weisz Ede* pontos személyleírását s ennek alapján hihető, hogy a megszökött férfiú mielőbb visszakérül a hutlenül elhagyott *Debreczenbe*.

* Felgyújtott termés. *Tömőri Imre* vámos-pécsi birtokos összerakott gabnáját ismeretlen tettes felgyújtotta. A termés teljesen elégett, de a kár biztosítás révén megtérül. *Vámos-Pércsen* mostanában már ez a második eset. A csendőrség erőlyesen nyomoz s már a tettes nyomában jár.

* Temetés. Tegnap délután temették el nagy részvét mellett *Steinacker Sándor* pénzügyi számtanácsos nejét. A gyászszertartáson nagy és előkelő község volt jelen és a koporsót számos gyönyörű koszoru díszítette. A mélyen sulytott család a halálesetről az alábbi gyászjelentést adta ki: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó feleség, anya és nagyanyának *Steinacker Sándorné* született *Horváth Irma* urnőnek, folyó hó 26-án, d. u. 3 órakor, életének 55-ik, boldog házasságának 34-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 27-én délután 4 és fél órakor fognak, az ágostai hitv. ev. szertartása szerint, a *Nagyerdei fürdőház*tól, a *Kossuth-utcai* temetőbe nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre barátainkat és ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. *Debreczen*, 1902. augusztus 26-án. *Steinacker Sándor*, számtanácsos, mint férj; gyermekei: *Aurél*, nejével *Vertán Mariannával* és gyermekeivel: *Viola* a többi rokonság nevében is. Aldás és béke poraira!

* Önkéntes árverés. A pénzügyi tisztviselők kuglizójukba gázt vezettek be s így az eddig használt 12 drb. petroleum-

lámpa nélkülözhetővé vált. A társaság elhatározta, hogy a használatnak nagyon is megfelelő lámpákat önkéntes akarattal elárvereztetni. Az árverés idejét szeptember első napjának esteli 6 órájára tűzték ki a kuglizó helyiségében.

* Dr. Szász Adolf fogorvos pöstyéni nyaralásáról hazaérkezett s ma kezdi meg prakszisát. Rendelő órai: délelőtt 9—12, délután 3—5 óráig.

TANÜGY.

Beiratkozások a debreczeni állami főreáliskolába. Az iskolai beiratások szeptember hó 1. 2 és 3-ik napjain délelőtt 8—12 óráig tartatnak meg. A beírásnál bemutatandó: 1. Kezestlével vagy anyakönyvi kivonat. 2. Az előző évi bizonyítvány. 3. Az újraoltási bizonyítvány. A beiratási díj 9 korona 70 fillér. Az egész évi tandíj 48 korona. Az izraeliták évi 8 korona vallás tandíjat is fizetnek. A rendkívüli tantárgyakért fizetendő: Gyorsírásért és francia társalgásért évi 12 korona, az énekért évenként 4 korona. A tandíjak félevenként előre fizetendők. Az állami 48 korona tandíj negyedévenként is lefizethető. A javító vizsgálatok augusztus hó 29. 30 és 31-ikén fognak megtartatni. Azon tanulók, kik javító vizsgálatért folyamodtak, jelentkezzenek augusztus 29-én dél előtt az igazgatói irodában. Az igazgatóság.

Óvoda megnyitás. A debreczeni ev. ref. ispotályi kisedővoda megnyitása ez évi szeptember elsején történik. Gyermekek beiratása ugyanazon napon eszközölhető.

IRODALOM.

Magyar Irodalmi értesítő. *László Albert* és Társa könyvkereskedő cég kiadásában egy igen díszes és praktikus összeállított magyar irodalmi értesítő jelent meg. Az értesítő e megjelent 23-ik száma valóságos lexikona a debreczeni ev. ref. egyházkerület különböző tan-kiadványainak és ugy bélső összeállítása, mint tetszetős külseje méltán válik dicséretére *Hegedűs Sándornak*, a cég egyik kiváló tagjának, a ki szakavatottan, könnyen áttekinthetően állította egybe a vaskos füzetet. Az értesítőt *Kiss Áron* püspök ajánló sorai nyitják meg, melyben az agg egyházfő felhívja a lelkészek, tanítók, egyházi előljárási figyelmét a kiváló könyvkereskedésre, mint az egyházkerület bizományosára. — Mi a magunk részéről is melegen ajánljuk az egyház vezetőférfiai figyelmébe *László Albert* és Társa cég ez értesítőjét, melynek alapján minden szükségletüket beszerezhetik s teljes bizalommal fordulhatnak hozzá.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET.

— (A „*Déliabok Hazája*” *Debreczenben*.) Az *Uránia-színház* igazgatója, *Szara Tamás*, kitűnő író, értesítette a városi tanácsot, hogy szeptember 20, 21 és 22-én hajlandó bemutatni *Lovász János* és *Haranghy György* nagyhatású darabját a „*Déliabok Hazáját*” *Debreczenben*, ha a városi tanács hajlandó e három estére a színházat teljesen ingyen átengedni. Megokolja e kérelmét azzal, hogy a darabnak bár nagy volt az erkölcsei sikere *Budapest*en, anyagi tekin-

tetben nem hozott be annyi jövedelmet, hogy az irónak kész kiadásai is megtérülhettek volna belőle. A sok előkészületet igénylő darab nagy kiadásában van az „Uránia“-színháznak s reméli az igazgató, hogy Debreczen késségeesen támogatni fogja abban az igyekezetében, hogy legalább erkölcsi elismerés jusson idehaza a munka készítőinek is. Nem kételkedünk, hogy a tanács az igazgató beadványát kedvezően intézi el s teljesen ingyen átadja e három estére a színházat, hogy a debreczeni közönség láthassa és gyönyörködhesse az ő életének, szokásának, régmúltjának hü tükörében.

— (Színésziskola megnyitás.) *Ditrói* Mór aláírásával most jelent meg a *Vig-színház* színésziskolájának megnyitásáról szóló jelentés. A színésziskolába, melynek tanfolyama két évre terjed, a beiratkozás és felvételi vizsgálat, valamint az előadás kezdete szeptember elsején történik. Felvételre jelentkezhetni augusztus hó 28, 29. és 30-ik napjain lehet. Tehetőséges tanulók számára ösztöndíjak is vannak. Felvételi vizsgálati-díj 4 korona, mely a jelentkezés alkalmával fizetendő. Beiratási-díj 2 korona.

TÁVIRATOK.

Gizella főhercegnő távozása.

Ischl, aug. 27. (*Saját tudósítónktól.*) Gizella bajor hercegnő ma délelőtt kíséretével Münchenbe utazott. A király kikísérte leányát a pályaudvarra, a hol az arisztokrácia tagjai is megjelentek, hogy elbúcsúzzanak a hercegnőtől.

Császárok találkozója.

Bécs, aug. 27. (*Saját tudósítónktól.*) Az olasz király délután fél hatkor *Wildparkba* érkezett, hol a német császár ünnepélyesen fogadta. Megölelték és megcsókolták egymást.

Nagy tűz egy sörfőzdében.

Trieszt, aug. 27. (*Saját tudósítónktól.*) Az éjjel a Dréher féle boschettói serfőző egyik nagy felszerében, a hol sok hordódonga, faszén és láda volt felhalmozva, tűz támadt, a mely hamarosan mindent elpusztított. A városi tűzoltóság és a gyár tűzoltósága csak a serfőző és az igazgatósági s lakóházak megmentésére szorítkozhatott. A kárt 2000,000 koronára becsülik, de a biztosítás fedezi.

TORVÉNYKEZÉS.

§ **Királysértő erdőkerülő.** *Karaszlai* János nagy-tarnai erdőkerülő nagyon iszákos ember hírében áll a községében. Ha aztán kelletténél többet iszik, teljesen öntudatlan és nem tudja, mit csinál. Tegnap is, mikor királysértés vétségével vádolva állott a debreczeni királyi törvényszék előtt, nem emlékezett semmire és öntudatlan részeg állapotával mentette tettét. A tárgyaláson dr. *Oláh* Miklós elnökölt a vádhatóságot gedig dr.

Udvarhelyi Dezső kir. alügyész képviselte. A tanuk vallomása szerint, kiket oláh tolmács segítségével hallgatott ki a törvényszék, Karaszlai a múlt év december 12-én, *Glück* Hermann pálinkamérésében összeczivakodván *Saxa* László oláh emberrel, a veszekedés hevében, le nem írható szóval sértette meg a királyt. A kihallgatott tanuk majdnem mind egybehangzóan azt vallották, hogy Karaszlai akkor nagyon kevés pálinkát ivott. A tanuk megesketése után az elnök a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánította. D. *Udvarhelyi* kir. alügyész hatásvos vádbeszédében bebizonyítottak látta a bűncselekményt és kérte a vádlott elítélését. A királyi törvényszék ezután ítélethozatalra vonult vissza s rövid idő múlva hirdette ki dr. *Oláh* Miklós elnök a verdiktet, mely szerint Karaszlai Jánost a kir. törvényszék a hirálysértés vétségében bűnösnek találta s ezért öt 5 napi fogházra ítélte. Az ítéletben úgy a kir. ügyész, mint a vádlott megnyugodott.

§ **Gondnokság.** *Sztohá* József, 45 éves, *felső-józsi* földmivesnek gyöngelműség címén kérték a gondnokság alá helyezését. A *debreczeni* királyi törvényszék ezt tegnap hozott jogerős határozatával el is rendelte.

KÖZGAZDASÁG.

Szarvasmarha kiállítás Földesen.

A hajdúvármegyei gazdasági-egyesület felhívása.

A hajdúvármegyei gazdasági-egyesület *Földes* községben szarvasmarha kiállítást rendez, melyre a következő felhívást bocsátotta ki:

A hajdúvármegyei gazdasági egyesület a földmívelésügyi miniszter erkölcsi és anyagi támogatása mellett szeptember hó 24-ik napján *Földes* községben az állatvásártéren magyarfajú szarvasmarhakiállítást s ezzel kapcsolatosan tenyésztési jutalomdíj-kiosztást rendez, következő programmal és díjazással: Rendező: Hajdúvármegye gazdasági egyesülete. A kiállítandó állatok a kiállítás helyén és napján reggeli 8 órakor, jegyzékbe vétel, állatorvosi megvizsgálás és megszámoztatás végett egyesületi titkár elé vezetendők.

Kiállíthat minden hajdúvármegyei lakos tenyésztő, akár tagja a gazdasági egyesületnek, akár nem, a vármegyén kívül lakó csak akkor, ha az egyesület tagja.

A bíráló-bizottság a helyszínén előre fog megalakíttatni.

Kikiáltó azon csoport állatnál, hol ő is érdekelt fél, bíráló nem lehet.

Díjat a kisborjas teheneknél csakis olyan állat nyerhet, mely a borju ellése előtt már a kiállítónak birtokában volt, a többi díjazandó állatnál pedig megkivántatik, hogy azok legalább a kiállítást megelőzőleg három hónappal a kiállítónak tulajdonát képezzék, mit a tulajdonos a bíráló-bizottság kívánatára igazolni is tartozik.

Egy csoportbeli állatnál egy kiállító csakis egy pénzbeli díjat nyerhet, a többi esetleges díjra érdemesített állatai díszszalaggal fognak kitüntetettetni.

Azon esetben, ha valaki a díjról lemond, a felett a bíráló-bizottság rendelkezik.

A díjak a következők:

I-ső csoport: Borjuval elővezetett kisborjas magyar fajú tehének. 1-ső díj 60 korona. 2-ik díj 40 korona. 3-ik díj 30 korona. 4-ik díj 20 korona. 5-ik díj 10 korona.

II-ik csoport: 1-ső díj 60 korona. 2-ik díj 40 korona. 3-ik díj 30 korona. 4-ik díj 20 korona. 5-ik díj 10 korona.

III. csoport: 1 éves magyar fajú üsző borjuk. 1-ső díj 60 korona. 2-ik díj 40 korona. 3-ik díj 30 korona. 4-ik díj 20 korona. 5-ik díj 10 korona.

A bírálás megejtése után a kitűzött pénzbeli díjak valamint a díszszalagok a helyszínén azonnal kifognak a tenyésztőknek adatni. Felkérjük az érdekelt gazdaközönség, hogy kiállítandó állataikat a díjazás helyére a kiállítás napján reggeli 8 órakor kivezetesse, hogy azok az állatorvossal megvizsgálathassanak, egyesületi titkár által jegyzékbe vétethessenek, megszámozthatassanak s a bíráló bizottság akadály nélkül elkezdhesse működését.

Debreczen, 1902. augusztus hó 14. *Rásó* Gyula, kir. tan., alispán., elnök. *Dávidházy* Sándor, gazd. egyll. ideiglenes titkár.

REGÉNYCSARNOK

A SZERELEM HATALMA.

Regény.

Írta: *Jabloneczay* Kálmán.

(Folytatás)

55

X.

Vissza hazafelé.

Nagy, iszonyatos fejét lassan az áldozat feje fölé bocsátva, nézett reá meredt szemekkel, mintha az összemorzsolás előtt meg akarná bűvölni.

Ez volt az a perc, melyben a *Canaconda* kígyót meglehetett ölni.

Babilintésére egy pillanatban durrant el a két fegyver.

A kígyó ocsmány feje a robbanógolyó hatása alatt, szétroncsolva csapódott a fához melynek zöld mohos kergét habbal fekele vérrel bemocskolta.

A másik pillanatban a hosszú fejtelen test lebombolt a vergődő párduezről és a féktelen vonaglász stádiumában úgy megvergődött és kinlódott a halál tusa perczeiben, hogy a hős vadászok nem tudták. A megszabadult párduezot lázsák e el egy utolsó kegyelem lövéssel, vagy nézzék azt a boszorkány tánczot, melyet a *Canaconda* vonagló teste véghez vitt.

A mint ott bámulják a kígyó haldokló tetemét figyelmüket teljesen oda fordítva, nem vették észre, hogy a megszabadított párduez, midőn a halálos hurok össze kintzott testéről lehámlott nagy bámuló szemével nézi vizsgálja azt a két másik állatot, azt a két embert, kik gyönyörködni látszanak az ő ellensége haldokló testében.

A párduez helyéből felemelkedik és össze tört testét körül nyalogatva, lassan bizalmas bátorsággal közeledik a két ember felé kik őt most nem látják reája sem figyelnek. Oda esuszik egész alábaik elé és hála felt szemével tekint azoknak alakjára kik őt a bizonyos haláltól megmentették.

Tardos és Babil még mindig nem vették észre az oda kusztot fenevadat

A párduez sokáig várta, hogy csak egy tekintetre is méltassák az ő halálnyilvánítását.

Az állat halás szivét türelmetlenné tette a hosszú várakozás. Oda esuszott

egész a Tardos lábához és elkezdte az érdes nyelvvel nyalni így fejezvé, ki legjobban belső hátatelt érintésre.

Tardos a szokatlan meleg érzetére ijedten ugrott hátra, és fegyverét válhoz kapva célba vette a lábai előtt alázatosan fekvő párducot.

(Folyt. köv.)

1018 szám

1902.

Földhaszonbéri hirdetés.

A magyar vallás alap tulajdonához tartozó Hajdu megyében — Püspökladány község határában fekvő uradalmi birtokból az u. n.:

25 számú Szent ágotha-zug nevű 530 ⁷⁰⁶/₁₂₀₀ hold kiterjedésű legelő birtok;

a 26. számú Szent ágotha nevű 568 ³³¹/₁₂₀₀ hold kiterjedésű legelő birtok egészben, vagy két részre osztva;

a 27. számú Kerülő halom nevű 485 ⁹⁷⁷/₁₂₀₀ hold kiterjedésű legelő birtok;

a 28. számú Nagy kerülő nevű 404 ⁸⁰⁵/₁₂₀₀ hold kiterjedésű legelő birtok;

a 29. számú Laponyag nevű 480 ⁸⁴⁸/₁₂₀₀ hold kiterjedésű legelő birtok egészben, vagy két részre osztva;

Végre:

a 30 számú Nagy-Szék nevű 903 ⁷⁶¹/₁₂₀₀ hold kiterjedésű legelő birtok az alólirott felügyelőség hivatalos helyiségében 1902 évi szeptember hó 30-án delelőtt 11 órákor tartandó szóbeli versenytárgyalás után 1902 évi november 1-től kezdődő 12 évi időtartamra haszonbérbe fognak adni.

A 25 számú bérletre . . . 600 kor.
a 26 számú bérletre . . . 600 kor.
a 27 számú bérletre . . . 500 kor.
a 28 számú bérletre . . . 500 kor.
a 29 számú bérletre . . . 500 kor.
a 30 számú bérletre . . . 1000 kor.
bánatpénz teendő le a fentjelzett napon az árverés megkezdése előtt az uradalmi felügyelőségénél.

A részletes haszonbérleti és versenytárgyalási feltételek az alólirott felügyelőségénél a versenytárgyalásig minden hét csütörtök napján delelőtt 10—11 óráig betekintethetők; ugyancsak ekkor tekinthető be a legelő birtokok fekvését feltüntető térképi vázlat is.

Püspökladány, 1902. augusztus hó.

A kir. alapítványi uradalmi gazdasági felügyelőség.

NYILT-TÉR.

MAGASABB ZENEI KIKÉPZÉS CÉLJÁBÓL

zenekonservatoriumi igazgató

családjánál

ismét 1—2 előkelő családból való leány lakás- és teljes ellátásban részesülhet. — Ajánlatok „Igazgató tanár“ jelige alatt az „Általános Tudósító“-hoz, Budapest, Erzsébet-körut 54. intézendők, a hol a czim is megtudható.

Hirdetések

... a SZABADSÁG napilap számára . . .

jutányos áron felvételnek.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palaczk ára frt. 1.35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Szagtalan

padló-viasz „Gloria“

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearanyozására.
1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 doboz ára 45 kr — Mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadar cégénél Debreczenben.

KRAYER E. ÉS TÁRSA

MAGYAR FESTÉK-, KENCZE- ÉS LAKK-GYAR

BUDAPEST,

Iroda és raktár: — Compt. u. Niederlage:

V., Váci-ut 6. (Frankl-vasudvar)

nyugoti pályaudvar közelében.

József főherczeg 5 cs. és kir. fensége

udvari szállítójai.

FIÓKÜZLETEK: — FILIALEN.

VII., Akácfa-utca 64. (Király-utca sarok).

VII., Kerepesi-ut 50. (Erzsébet-körut sarok).

IV., Várház-körut 10. (Közp. vásárcsarnok

átellenében).

M. kir. állami és Budapest fő- és székváros

szállítójai.

Halzsir, faggyu, vaselin, gépolaj, koci-kenőcs, föld-, vegyszeti- és lakk-festékek, kátrány, carbol, creolin, carbolineum, kékkő, olaj, vízüveg, kátrány, silicat, portland-cement, gipsz, graphit stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

BERGER-féle GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

aztani tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában ismert sikerrel alkalmazhatók

mindennemű bőrkütegek

Alma, nevezetesen kőlti pikkely-ször, koszos elődai bőrkütegek, egyrészt az orz-zsosság, óivar, fagydag, láb-bundák, és az szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a fa-kátrányt csak 40 %-ot és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. Csak a legalkalmasabb és legbiztonságosabb határozottan Berger-féle kátrány-szappan megrendelése az ismert védjegyre való figyelemmel történik. Időnként bőrbetegségeknél sikeres alkalmazhatók a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.

A gyengébb kátrány-szappan az arcbőr tisztátalanságai ellen, a szemeknek valamennyi megbetegsége ellen feltétlenül hasznos, mosás és fürdés-szappan mindennemű használatnál csodálatos.

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

Az glicerín tartalommal és ólmos kátránnyal. Az összes típusok használatnál egyaránt jók.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelkedik a kátrány-szappan a bőr finomítására, borax-szappan pattanások ellen, szappan a bőr simítására, a bőrbetegségeknél és szem-betegségeknél. Csak Berger-féle szappanokból lehet a legbiztonságosabb, Berger-féle gyermek-szappan és szappan a bőr simítására (25 kr.)

Berger-féle Potrossifol-szappan

Az összes típusok használatnál csodálatos.

Berger-féle kénos tejszappan

Az összes típusok használatnál csodálatos.

Berger-féle fog-szappan kőszőgben

Az összes típusok használatnál csodálatos.

Kapható: Dr. Rothschnek V. Emil, Balázs E. valamint az ország összes gyógytáiraiban.

Minden külföldinél jobbak és olcsóbbak!

A
Debreczeni Vasöntőde
 és
Géplakatosság
 aranyéremmel kitüntetett
 ék-szerkezetű, erőátvitteles
Borsajtói és Szőlőzúzó!
 Eladás egyedül a gyártelepen
 Péterfia végén,
 a Hadház-utczában.

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

Somatose
 ein aus Fleisch hergestelltes
 geruch- und geschmackloses
NÄHRMITTEL
 in Pulverform.

Farbenfabriken vorm.
Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

hústól készült és ennek tápanyagát tartalmazó istelen, könnyen oldódó Albumose készítmény a legkiválóbb erősítő szer

gyenge és a táplálkozásban elmaradottaknak, ideg-, mell- és gyomor-betegeknek, beteggyermeknek, angol kórban szenvedő gyermekeknek, időseknek, nemkülönben

vas-Somatose

alakjában a **sápkórosoknak** lesz ajánlva az orvosok által. Vas Somatose nem egyéb 2% szerves vas-tartalmú vasat, a melyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatose. Somatose rendkívül gyorsan az étvágyat. Raktáron van az összes gyógyszer-tárakban és gyógyszerkereskedésekben.

NOVAK FERENCZ

vésnök és zománczozó

BÉCS, XVI., Koppstrasse 34.

a legtöbb egyesület és testület, szövetség és klubok szállítója.

Előnyös forrás jelvények, diszitések, érmek és ki-tüntetések tekintetében arany, ezüst és bronzból, kerék-párosok, evezősök, vitorlások, athleák, lövészek, tornászok dalarok, vadászok, veteránok, tűzoltók, stb. számára.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek mindenüvé. Elsőrendű ajánlatok.

Zacherlin

biztos szer minden rovar ellen.
 CsaE
 „üvegben vásárlandó“.

Kapható Debreczenben: Bán László, Csanak József, Csillag József, Csicsó Lajos, Deutsch Lajos, Félégyházi János, Jóna és Jóna, Fritsch Károly, Ganovszky Lajos, Geréby Fülöp, Göczey István, Havas József, Hirsch Ferencz, Jánossy Béla, Klein Bernát, Krausz J. Bernát, Kohn H., Komlóssy Lajos, Kondor J. és fiai, Kontsek Géza, Kornhoffer József, Kovács Mihály, Lindenfeld J. Jenő, Lusztig Károly, Lusztig és Bán, Mayer József, Neumann és Weisz, Parti Ferencz, Rickl J. Zelmós, Ifj. Rózsa Lajos, Rosenfeld R., Rosenthal Dániel, Rosenthal Sándor, Róth Antal, Roth Ignác, Szent Királyi Tivadar, Tóth Kálmán, Térei J. Váray József. **B.-Ujfalu:** Ifj. Weiszberger Ignác. **Er-mihályfalva:** Lévay Vincze, Grósz Samu, Pollák Mórész. **H.-Böszörmény:** Gemeinbeck József. **H.-Nánás:** Slachta János. **H.-Szobcszló:** Körner Béla. **T.-Füred:** Kohn Jakab, Weiszmann J., Kiss G. Ernő.

Debreczen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.